

Varför har många ekar silver-och brunfärgade löv i år?

1 Det är en liten fjäril!

Bladen attackeras av en mycket liten fjäril med det vetenskapliga namnet *Acrocercops brongniardella* (Svenska: *Snedstreckad ekstyltmal*). Styltmalen är bara 10 mm lång. På våren när styltmalen är larv, livnär den sig på ekbladet. När larven börjar äta på bladen blir de vita eller silverfärgade (se bilden till höger). Senare på sommaren blir bladen bruna och fälls ibland från trädet. Trädkronan ser då inte så hälsosam ut.

Det område på bladet där larverna äter blir vita eller silverfärgade. Efter att larverna lämnar bladen blir de bruna (bilden till höger).
Fotograf: Laura van Dijk

Detta är den vuxna styltmalen av *Acrocercops brongniardella*

Detta är larven av *Acrocercops brongniardella*

Fotografer: Heiner Ziegler and Laura van Dijk

2 Mer om styltmalen

Styltmalen är från familjen Gracillariidae. Den har funnits länge i Sverige och runt om Stockholm, men har blivit mycket vanligare på senare år. Oftast är det flera larver som tillsammans äter på samma blad. Larven kan bli upp till 12 mm lång och är grön under större delen av sitt liv. Men precis innan den lämnar bladet blir larven lite rödaktig.

3 Livscykel

På våren lägger den vuxna styltmalen ett flertal ägg på övre sidan av de unga ekbladen. Larverna börjar sedan äta innanmätet av bladet och skapar på så sätt ett tomt utfodringsutrymme. Larverna lämnar bladen i slutet av juni; de faller ned från bladen med en silkestråd och förpuppas i marken. Senare på sommaren träder de vuxna styltmalarna fram från marken. De övervintrar normalt inomhus eller i barksprickor.

Vitaktigt blad med larver som äter innanmätet.

Fotograf: Laura van Dijk

Fotograf: Laura van Dijk

Ett till exempel på skadade ekblad efter att larverna har lämnat dem.

4 Bryr sig trädet?

Malangreppen kan leda till minskad ekollonproduktion eller träd tillväxt, eftersom trädet får mindre energi från fotosyntesen. Om det fortsätter i många år eller decennier kan träd tillväxten påverkas ännu mer. Ibland svarar trädet på malangreppet genom att fälla de skadade löven. Eftersom malangreppen har blivit vanligare bara på senare år, är det svårt att veta vad orsakerna och konsekvenserna är.

5 Kan jag minska skadan?

Det finns ingen specifik kontroll av eller förvaltningsrekommendation för denna styltmal. Styltmalen har dock flera naturliga fiender i naturen, det vill säga insekter som äter dem. En av de vanligaste fienderna är små getingar. Nu när det finns så många styltmalar, skulle getingarna kunna öka i antal och i sin tur sannolikt minska malantalet. Detta kallas naturlig biologisk kontroll.

Bilder av Peter Bryant

Exempel på en liten geting som i naturen attackerar stylt malens larv.

Om du har frågor, vänligen kontakta ayco.tack@su.se (Ayco Tack), maria.faticov@su.se (Maria Faticov) eller amanda.bengtsson@su.se (Amanda Gonzalez Bengtsson)